

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	50 Lei
Pe jumătate de an	25 „
Pe un pătrar de an	12 1/2 „
Un număr	1 Leu.
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6) Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.

Nr. 3575 B
ex. 1923.

Notă oficială.

Se aduce la cunoștință absolvenților de teologie, că în vederea ținerii examenului de *evaluare preoftească*, al cărui termin li-se va comunica ulterior, vor avea să-și înainteze Consistorului diecezan petițiunea timbrată în regulă și ajustată cu următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Testimoniile anterioare studiilor teologice.
3. Absolutoriu teologic.
4. Atestatul despre ocupațiunea în timpul dela terminarea studiilor teologice.
5. Taxa examenului de evaluare.

Caransebeș din șed. consist. ținută în 11 August 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Consolidarea statului și baptiștii.*

Cuvântare de diaconul Dr. GH. COMȘA.

„Fericit este neamul, căruia este Domnul Dumnezeu lui, norodul pe care l-a ales spre moștenire lui-și” (Ps. 33 v. 12).

Fraților,

Un baptist se duse odată la un preot. Dând în discuție asupra credinței, baptistul a rămas bătut. Decătu vede pe masa preotului „Baladele și Idilele” nemuritorului poet Gheorghe Coșbuc. Baptistul deschide cartea, citește cu glas tare câteva versuri, iar după ce închide cartea, învinuște pe preot, că citește cărți imorale. Ba sectantul a avut îndrăzneala să spună în fața poporenilor din sat, că părintele lor sufletește citește cărți imorale.)

Intâmplarea aceasta adevărată îmi înfățișează totdeauna pe aceia, cari — cu bună ori rea credință — iau apărarea baptiștilor afirmând, că ei nu

reprezintă nici o primejdie pentru consolidarea statului nostru. S'a găsit oarecine să spună, că preoții ortodocși „să-și cultive propria grădină, mai bine zis, propriile câmpii năpădite de burueni... În orice caz, nu aruncând cu pietre peste gard, în vetrele altora, vor isbuti ei a-și pune în bună stare vatra proprie.”) Orice sfaturi bune, pornite din inimă curată, sunt binevenite pentru biserica și neamul nostru. Sfaturile bune și sincere pot veni însă numai din o cunoaștere limpede a situației. Când un baptist vorbește despre poeziile lui Gheorghe Coșbuc în felul arătat și cearcă să discrediteze pe preotul, care era absolut nepătat, avem a face cu simptome îngrijorătoare. Avem a face cu oameni, care nu știu, că nemuritorul Gheorghe Coșbuc este autorul frumoasei poezii „La Paști”. Avem în fața noastră oameni seduși de predicatorii plătiți cu dolari, cari puțin își bat capul, că un Alexandru Vlăhută a scris poezia: „Hristos a Inviat”. Da, este crud să ai în jurul tău oameni, cari ar fi putut citi această poezie, din care ar fi învățat, că Mântuitorul cu ce scop a venit în lume,

„El n'a venit să răsvrătească,
Nu vrea peirea nimănui;
Descult pe jos, colindă lumea,
Și mulți hulesc în urma lui”.

Baptiștii nu știu aceasta, ei răsvrătesc și hulesc din răspuțeri. De unde dovezile? Câte se pot aduce! Hârtia nu le încapă pe toate și de aceea vom spicui cât mai puține. Un ziar baptist din America, scris în românește, zice următoarele: „Mai multe păcate sunt legate de popi, decât de oricare altă clasă de oameni supt soare, că doar de aceea zice Epistolia, că popii sunt talpa iadului. Dacă o astfel de clasă de oameni nu este periculoasă, apoi cine?”) Intrebăm și noi cine este autorul acestor necredinești cuvinte? Este un anumit I. R. Socaciu, român de origină, care a venit acasă din America și propagă ura contra bisericii române nestânjenit de nimeni. Totuși a îndrăznit să scrie, când era peste ocean, că: „popii... încearcă să ucidă conștiința poporenilor pacinici”, că ei, adică preoții, „dăruie consolidarea României Mari”. În orbirea-i fără de seamă ținește negru pe alb, că guvernul român să nu lase pe baptiști „în mâna tâlhărească a unor jandarmi plini de alcool.”) Și nici un strop de bun

1) Ziarul „Dimineața” Nr. dela 14 Iunie 1922.

2) „Crestinul” Nr. 3 din Febr. 1921. Detroit, Michigan p. 40 și 41.

3) Acelaș ziar p. 38.

* Din volumul de predici anunțat în numărul nostru 21 și care va apare în cursul lunii Septemv. a. c.

1) Ziarul „Adevărul” Nr. din 21 Sept. 1922.

simț nu s'a pogorît în sufletul lui prin baptism. Nu, căci tot el spune următoarele: În comunele Curtici și Radna „ofițeri ignoranți și bețivi“ nu lasă pe bap-tiști în pace.

Acest individ nu și-a luat osteneală să învețe cel puțin românește. Atunci n'ar întrebuința cuvinte ca: „președnat“, — „bulivard“ — „ciorogai“ și altele, care numai spre rușine pot să fie unui creștin și român.

Acelaș ziar baptist scria în numărul dela 1 Dec. 1920 despre preoții români, că „sunt numai niște lipitori, cari sug sângele din om“ (p. 359). Vreți mai multe dovezi? Cine nu știe, că înainte cu doi ani preoții români au condus poporul sub steaguri la Alba-Iulia și au decretat unirea pe veci a Ardealului cu patria mamă?

Tot românul adevărat trebuie să fie cuprins de sentimentul reprobării manoperilor baptiste, care sunt un adevărat pericol pentru solidaritatea noastră națională. — Baptiștii dela granița apuseană a țării noastre s'au lătit prin propagandiști unguri din Oradea-Mare și Salonta-Mare. De pe la anul 1890 se pornise curentul. Călfunaru jidan Mayer din Pesta — azi mare proprietar și bancher în Frankfurt, — a sprijinit cu bani mișcarea pusă la cale cu scopul de a maghiariza pe români. Tot felul de oameni deochiați fură angajați pentru propagandă, între alții un geambaș de cai cu numele Kornyai. Scopul era să deslipească poporul de preoții săi și către sfârșitul dominației maghiare cei ce și-au părăsit legea au uitat de neamul, din care făceau parte. Se dedau la acte comune cu dușmanii neamului, care numai pe preoții români i-au persecutat în timpul războiului, pângărindu-le altarele.

Astfel, în treizeci de ani baptismul între români a dat roade păgubitoare. Baptistul nu-și da copilul la școala românească, ci la cea ungurească, iar curentul era sprijinit de cei tari și mari. Melodia imnului național maghiar fu luată ca model în cântările baptiste... Până acolo ajunsese acțiunea nefastă și un deputat maghiar din partidul muncitoresc, un oarecare Oliver Halmai, declarase cu emfază, că lățirea baptismului ar scăpa „poporul de sub influența fanatică a preoților români“. Acest deputat spunea, că românii trebuie desarmați cu orice preț: „E de mare importanță, dacă această chestiune s'ar putea rezolvi măcar în parte cu ajutorul baptiștilor“.

Deci, nu știau asupritorii noștri de veacuri, cum să înfrângă forța de rezistență a neamului nostru și au găsit, că baptismul ar fi o armă distrugătoare. Iată ce zicea un scriitor ungar sub dominația maghiară: „Foloasele baptismului pentru noi maghiarii sunt incalculabile. Să se lătească cât se poate de mult, căci el conduce pe românii la maghiarizare... Autoritățile, care împiedică întinderea sa liberă, păcătuiesc în contra intereselor naționale maghiare“.)

Aceste lucruri nu au nevoie de explicații. Astăzi lățirea între români a baptismului înseamnă fărâmițarea unității noastre sufletești. Ar însemna să avem între noi oameni din sângele nostru, cari să nu să însuflețescă de trecutul neamului și nu li se va potrivi acelor oameni cântecul spartan: „Suntem ceea ce ați fost, vom fi ceea ce sunteți“. Azi, când avem mai mare nevoie de închegare sufletească, numele patriei trebuie să fie mai pe sus de toate. Patria este aceea, care poate să potolească dușmăniile

cele mai aprinse dintre fiii aceluiaș neam. Intre noi — iar Domnului — nu există asemenea vrăjmășii, dar nu trebuie să uităm, că propagandistul baptist puțin își bate capul cu istoria acestui neam. Nu în seama, că fiii acestui popor dușmănit de mulți, au avut bucuriile și suferințele lor. Uită, că zilele, pe care le trăim, sunt cu mult mai mari, decât ca anumiți răuvoitori să samene zizania și să deschidă prăpastie adâncă între român și roman. Și pe când creștinul evlavios se gătește a merge la biserica în ziua Sf. Constantin, baptistul vine și sub masca religiei răspândește cele mai necuvincioase cuvinte de hulă la adresa marelui Constantin. Că a fost un desfrănat, un ucigaș, un pângăritor al Crucii și câte altele.) Prin aceasta lovesc în religia a lor 14 milioane de creștini cetățeni ai țării și tot ei au îndrăzneala să se plângă străinătății.

Și cine sunt cei ce se plâng pe nedrept? Cei mai mulți sunt străini de limba și legea noastră. Înainte de a deveni bap-tiști, un predicator a fost geambaș de cai, altul vânzător într'o drogerie, altul — cu numele Hammerschmidt — îmblânzitor de animale și aproape toți înrudiți unul cu altul, mai ales conducătorii lor. Și unde mai punem, că toți aceștia se duc unii la alții în casele de rugăciune germane, maghiare și de altă limbă. Acolo aflându-se la largul lor numai cu religia nu-și stărmă capul. Căci religia creștină e religia iubirei, iar nu a pornirilor păgânești. Numai baptismul și adventismul și celelalte secte, dau de lucru tribunalului și turbură pacea cetățenilor în aceste zile, care sunt ale înfrățirii și nici decum ale învrăjbirii.

Ordinea publică nu așa se garantează, bap-tiștilor. Zadarnic declarați în cartea credinței voastre, că vă supuneți autorității statului. Pentru ce atunci ziceți următoarele: „Noi ne simțim datorii a ne supune legilor ei fără șovăire, întrucât ea nu ne-ar împiedica a exersa credința noastră“?) Întru adevărea tezei lor se provoacă la Mat. 22, 21; Fapt. 4. 19—20 și 5, 29. Două din locurile acestea spun, că trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni. Dar bap-tiștii nu aparțin bisericii, au pierdut norma obiectivă a adevărului și atârnă de bunul lor plac să spună, că cutare lucru este dela Dumnezeu, iar alt lucru este dela oameni. Toate sectele vin cu argumentul acesta și fiecare judecă după cum îi place. Greșala lor este, că au bănuială față de ori care stat și preînd, că statul e dator să protejeze orice rătăcire. Au doară ei vor spune statului, care este credința cea adevărată? Să nu uite bap-tiștii, că Mântuitorul, când a zis: „Mergând învățați toate neamurile“ nici decum nu a zis să meargă vestind minciuni la adresa sfinților săi și batjocuri la adresa unui neam întreg, care e totuși îngăduitor și cel mai tolerant față de bap-tiști. Apoi statul nostru nimă-nui nu a cerut să facă abuz de jurământ! De ce atunci atâta vorbărie în jurul chestiunii cu „abuzul de jurământ“?

Baptistul declară sus și tare, că servește în războiu acolo, unde autoritatea îl va pune. Mărturisirea aceasta are atâta valoare, câtă i-se poate da în temeiul tuturor manifestărilor baptiste. Ele sunt rele sub raportul credinței religioase. Cu atât mai rele sunt sub raportul celorlalte manifestări. Apostolul Iacob zice, că din acelaș isvor nu poate isvori apă dulce și amară (cap. 3 v. 11). Ori, bap-tiștii arată cu prisos,

1) Dr. Györfy István: „Dél-Bihar népesedési és nemzeti-ségi viszonyai negyedfélszáz év óta“. Földrajzi Közlemények. Nr. 6-7 Anul 1915 p. 258—293.

1) Mărturisirea credinței baptiste. Editura Adorian p. 30.

2) Farul Mântuirii a II. Iunie 1921 p. 47.

că numai amărăciune răspândesc prin neînvațarea lor. Nu sunt mai buni bapțiștii ca nazarenii (pocăiții), cari o spun neted: „Primim noi arma spre a o curăți, dar spre exercițiu nu putem, întru cât dacă ar obveni în-trebuințarea aceleia, nici la un caz nu o putem primi și atunci Domnitorul nostru s'ar înșela în noi.“) Tot așa învață și studenții Bibliei (vezi revista: „Studenții Bibliei“ a IX Brooklyn Nr. 5. pag. 2) Cu asemenea oameni deci nu putem consolida scumpa noastră țară.

Dragostea de patrie să fie o comoară scumpă a noastră, păzită prin temerea de Dumnezeu, căci zice psalmistul: „Fericit este neamul, căruia este Dumnezeuul lui“. Să ținem la națiunea română, care s'a învrednicit să-și vadă adunați pe toți fiii ei într-o singură țară. Nu bapțiștii au făcut războiul pentru întregirea neamului, ci fiii bisericii noastre, care va fi și în viitor — ca și în trecut — o stâncă de granit pentru apărarea gleei strămoșești. „Fie Doamne mila ta spre noi, precum am nădăjduit întru tine“.

Amin.

Din însemnările unui ariciu știutor de carte.

Pagini din natură.

Poveste de Gh. Popescu Sura.

Aproape de marginea pădurei, la rădăcina unei tufe de cimbri, o albină se sbate și se frământă, ca de mama focului. Scăpase ea prin mirune de o codobatură, care voise s'o mănânce. După ce căzuse în iarbă, își revenise în fire, dar încercând să-și ia sborul, se încredințase, că-i era peste puțină să se ridice în aer, ca să se poate duce acasă. Din cauza svârcolelilor se obosise din cale afară — văzând însă, că nu mai are încotro, se resemnă și se așază liniștită pe o frunză de odoleană. O dureau aripile.

— Ei, bună ziua surată, îi strigă o furnică, se vede, c'ai obosit de te-ai așezat la umbră!

— Ce bine ar fi să fie așa, după cum crezi Dumnezeuata, dar din nenorocire lucrurile stau în altfel, zise albină și începu să-i istorisească primejdia, prin care trecuse.

Furnică se apropie de dânsa și o pipăi cu multă luare aminte. În cele din urmă zise veselă:

— Te-ai speriat de geaba, mititico; n'ai nimic, — numai aripa dreaptă ți-e puțin cam mototolită. Încearcă și tu de-o îndreaptă binisor cu picioarele.

Doamne ferește de necazuri, adaugă ea... și eu am pățit-o acum câteva săptămâni. Și vezi, tocmai plecasem prin pădure după ceva merinde, cum e treaba noastră, când mă pomenesc, că vine o piatră și-mi retează două picioare. Credeam, că înnebunesc de durere. Văd, că vine altă piatră, apoi alta, alta, alta... curgeau ca ploaia. Par-că le-ar fi aruncat un om. Am uitat și durere și tot, și-am rupt-o la fugă. Când am simțit, că nu mai e nici o primejdie, m'am uitat în toate părțile să văd cine mi-a făcut pozna. Când colo, ce să vezi Dumnezeuata? Moș Martin arunca din vârful dealului cu ce-i ieșea'n cale după niște copii, cari veniseră săculeagă zmeură.

Ce să-ți mai spun? abea mă puteam mișca de durere și mi-au trebuit vre-o trei ceasuri, ca să mă târăsc până acasă. Când am ajuns la mușuroi, găsesc urgia lui Dumnezeu, surată dragă. Mușuroiul sfărâmat, ouale strivite, iar proviziile împrăstiate în toate părțile.

Câte-va tovarășe mi-au ieșit în cale și mi-au spus, că primiseră vizita ursului și că el mâncase aproape toate furnicile. Nici un sfert dintre lucrătoarele noastre nu seapaseră cu vieață. Vai de capul nostru, dragă mea.

Veverița ajunsese teafără la cuibul ei; zărind însă o ghindă lângă tufa de cimbri, veni ca s'o ridice și s'o pună bine. Lângă cimbri, pe frunză de odoleană, găsi pe cele două surate stând de vorbă și se opri și ea, ca să asculte povestirea.

De odată niște gemete și niște valte puternice făcură să răsune pădurea. Cele trei ființe rămaseră încremenite. Oare ce să fie?

În cele din urmă veverița, viindu-și în fire, se urcă repede într'un nișteacăn, să vadă ce se petrece.

— Ia priviți la Moș Martin, cum sbiară și cum își dă singur palme, — strigă ea abea stăpânindu-și risul. Uitați-vă, ce urât îi stă cocotat în fagul cel gâmos dela marginea pădurei, pare-i un sac de paie.

— Să știi, că iarăși a venit la noi după miere, zise albină cu ciudă. Vine tâlharul mai în fiecare an și ne pradă munca noastră, dar nici noi nu ne lăsăm! Îi floacăim noi pe dânsul — de-i pierd pofta de miere pentru multă vreme. Vai de cojocul lui!

În adevăr, lucrurile merseseră cam rău, căci lui Moș Martin i-se cam încurcaseră socotelile de data asta: abea apucase se scoată un fagure cu laba; când albinele să și nepustiseră asupra lui și începuseră să-l înțepe — care unde ajungea: în nas, în buze, în limbă — ba una nu se lasă, până ce nu-l impunse la chetoarea ochiului.

Dacă văzu, că nu-i glumă și că nu mai poate răbdă, ursul începu să sbiere și să se apere cu labele, iar în cele din urmă să lasă păgubaș și de miere și de tot, se scobori grabnic din copac, dete cinstea pe rușine și o luă la goană spre vizuină.

Un vânt răcoros începu să sufle din spre răsărit, aducând cu el nuori negri, cari acoperiră cerul, cât ai bate'n palme.

— Eu am semne de ploae și ar fi bine, dacă ne-am căuta vre'un adăpost pe undeva, zise albină.

— Și eu am semne; dar unde putem găsi mai repede un loc mai potrivit?

— Cred, că o să fie destul de bine în floarea clopotelului de lângă noi; ea ne poate apăra de ploae și cred, că o să ne pună la dispoziție pe lângă o mâncare gustoasă și un pat minunat pentru odihnă.

— Eu vă las — zise veverița și luând ghinda de jos, alergă în grabă la copacul ei, se urcă repede, intră în magazia de provizii, așază frumuseț prada, apoi eșind afară, se așază pe o ramură, și proptindu-se în coadă și în picioarele din napoi, începu să-și netezească botul cu lăbuțele de dinainte.

Peste puțină vreme veni și ploaea. Începură să cadă stropi mari de apă, pe care pământul însetat îi primi și-i sorbi cu lăcomie.

— Nici nu-ți închipui ce pomană ți-ai făcut eu noi, vântule dragă, aducându-ne ploaia asta, zise clopotelul. Numai de ne-ar feri Dumnezeu de piatră: Altfel s'ar prăpădi florile și prin urmare toată truda și nădejdea noastră s'ar duce ca pe gura lupului. Unde mai pui, că

tocmai se întâmplă să avem și oaspeți? Ar fi curată nenorocire. Crede-mă, zău, așa.

— Nu vine piatră — să n'aveți teamă și să nu duceți nici o grijă, pentru că vântul dinspre răsărit nu aduce mai nici odată grindină.

— Vântule, zise floarea cu blândețe, ce bine ar fi, dacă te-ai odihni și tu o leacă; ai face bine și pentru tine și pentru noi. Tu ai mai prinde ceva putere, iar noi ne-am bucura mai multă vreme de umezeala, de care avem foarte mare nevoie.

— Ce bine ar fi, dacă aș putea să fac și eu ce voesc, răspuse vântul, dar ce se face, dacă trebuiește să mă supun poruncilor stăpânului.

— Multe poate omul, când vrea, vorbi clopoțelul.

— Numai eu nu pot face nimic, îi răspuse vântul și începu să sufle și mai tare, mișcând puternic frunzele și florile clopoțelului, făcând să sară în toate părțile picăturile de apă, care stăteau atârinate de frunzele plantei.

O picătură de ploae mare, cât un bob de mazere, nimeri tocmai în mijlocul florei, în care se adăposiseră furnica și albina.

— Ah! țipă albina, mi s'au udat aripile!

— De multe ori cele rele sunt în spre bine, răspuse filozoficește furnica. În loc să te superi, ai face mai bine să te bucuri, pentru că aripa ta cea răscuită se va îndrepta mai ușor.

— Cam ai dreptate, se amestecă vântul. De multe ori vieța cuiva atârna numai de un fir de păr, sau numai de un strop de apă. Din partea mea eu sunt foarte bucuros, dacă am putut să fiu de folos unei ființe atât de harnice, cum este furnica, prietena Dumitale.

— Ah, vântule! Prietenul și binefăcătorul florilor, — strigă albina cu bucurie. Fii bine venit printre noi și dă-ne voie să te rugăm, să ne povestești ce mai e nou prin lume. Cu vorba timpul trece pe nesimțite.

— De data asta aveți și voi și am și eu noroc, răspuse vântul, de oarece soarele îmi dă ragaz pentru câțeva vreme, așa că voi avea plăcerea, ca în timpul odihnei să stau cu niște copile așa de înțelepte și așa de harnice ca voi. Cât din partea noutăților, nu știu cu care să încep. Chiar adineori, trecând pe la peștera, văzui pe Moș Martin tânguindu-se, cu limba și cu buzele umflate. Scheuna și mormăia sarmanul, de nu-ți puteai ține răsul.

— Așa-i trebuie tâlharului, zise albina.

— Ce-a căutat, aia a găsit, vorbi și furnica.

— Nu știu ce-o fi pățit, dar eu vream să vă spun, că nu toate situațiile se potrivesc pentru un anumit individ, și mai ales când el nu știe să facă față lucrurilor, deși nenorocit — apare ca ridicol.

— Vorbești pasărește, vântule dragă, zise albina.

— Ba vorbesc omenește, dar nu m'ați înțeles, pentru că nici nu sfârșisem ce aveam de spus.

— S'auzim și sfârșitul, vorbi furnica.

— Închipuți-vă, un om în toată firea, care lovindu-se din întâmplare, ar începe să plângă ca un copil mic. Nu-i așa, că ar ride și curcile de dânsul?

— Ba bine că nu, ziseră deodată cele două prietene.

— Apoi cam așa ceva s'a întâmplat și cu Moș Martin, cu nămila asta, în care natura a îngrămădit atâta carne, atâta putere, atâta energie. Pe cât de măreață este o durere mută, pe atât de poznașă este durerea însoțită de văicărelele și bocetele cunctreilor de mahala. Închipuți-vă pe Moș Martin plângând și tânguindu-se ca femeile.

— Mi se pare, că spuseși ceva despre energie, zise furnica. Uite, de multă vreme tot aud eu vorba asta, dar să mă omori, dacă știu ce însemnează. (Urmează)

Ș T I R I

Adunarea generală a „Asociațiunii“ a proclamat cu mare însuflețire ca președinte al său pe dl *Vasilie Goldiș*.

Raport amănunțit asupra adunării generale vom publica în numărul nostru viitor.

Cununie, Astăzi, Duminecă, la orele 6 p. m. se va celebra în biserica catedrală din loc cununia religioasă a diui Iancu Cățiu, profesor la liceul „Traian Doda“ din loc, cu dsoara Stefania Tutoveanu, fiica diui Nicolae Tutoveanu din Focșani și nepoata dlui Gh. Carp, șeful gării din loc. Transmitem tinerei părechi și pe această cale sincerile noastre urări de bine!

Credincioșii din Măidan, la stăruința preoțimeii și epitropiei locale, lansând colecte în comună și la fiii Măidanului afară de comună, au adunat aproape 20.000 Lei, la care a mai contribuit și sf. biserică din fondul său cu 10.000 Lei și au cumpărat dela firma Fii lui Novotny din Timișoara un clopot în mărime de 177 kgr.

Acest clopot, ajuns în gară, punându-se într'un car tras de 6 boi împănați cu flori și cu verdeață, a fost dus la sf. biserică, unde, celebrându-se în 19 August n. sf. Liturgie, s'a stințit prin o deosebită solemnitate prin preoțimea locală, naș fiind proprietarul Giurge Liuba, tatăl imimosului primpretor Dr Pavel Liuba din Oravița, care drept recunoștință pentru cinstea ce i s'a făcut, iarăși a făcut un dar frumos de Lei 900 sf. biserici, care sună va servi ca bază pentru procurarea încă a unui al 3-lea clopot la sf. biserică.

Preoțimea locală, alături de epitropia parochială, prin aceasta mulțumește călduros tuturor contribuitorilor credincioși din și afară de comună, pentru toată dragostea arătată sf. noastre biserici și cu alte prilejuri, dar cu deosebire din incidentul acesta mareț și mult grăitor.

Măidan, la 21 August 1923

Preoțimea locală.

Monetă metalică se va pune în circulație, în locul biletelor de 1 și 2 Lei. Din piesele de 1 Leu se vor bate 200 milioane, iar din cele de 2 Lei 100 milioane. Compoziția metalică a monetelor românești, aleasă dintr'un aliaj în care predomină cuprul, este asemănătoare monetei parisiene, emise pentru ușurarea circulației monetaie. Străduința guvernului este, ca această monetă să se bată în țară, probabil la una din turnătoriile metalice de dincoaci de Carpați.

Congresul clerului din România. Asociația generală a clerului nostru din întreaga țară își va ține congresul în Octombrie a. c.

La acest congres se vor pune în discuție următoarele chestiuni:

1. Averiile bisericesti din România întregită, din punct de vedere canonic și legal, cu deosebită considerare la trebuințele vremii și la rolul bisericii în mijlocul poporului.

2. Mijloacele de trai ale clerului în legătură cu cerințele misiunii și vieții preotului și față cu noile legi ale Statului și cu trebuințele poporului din vremea de azi.

3. Stabilirea unui program de activitate pentru răspândirea învățaturii creștine în mijlocul poporului.

Taxă... Bolșevicii, stăpâni în Rusia, încasază o taxă dela toți credincioșii cari intră în biserică. Taxa este enormă, — chiar și pentru banul rusesc depreciat, — și anume o jumătate de milion ruble de fiecare credincios. Se găesc nu puțini ruși, cari plătesc și suma aceasta, pentru a putea intra în biserică.

Nr. 3546 E. 1923.

Cătră On. oficii parohiale!

În nex cu nota oficială ddo 6 Iulie a. e. Nr. 2821 B ex 1923, publicată în Nr. 28 al organului eparhiei noastre, On. oficii parohiale se invită a atrage luarea aminte a tinerilor primiți în Institutul teologic, că ei vor trebui să locuiască în cursul studiilor în Internatul diecezan.

Elevii de teologie, cari locuiesc în Internat, au să plătească în patru rate egale anticipative o taxă anuală de întreținere de 4000 (Patrumii) Lei, rezervându-și Consistoriul diecezan dreptul a urca această taxă în mod corespunzător, dacă s'ar urca pe piață prețul alimentelor.

La intrarea în internat fiecare elev e dator să depună o cauțiune de 80 (Optzeci) Lei pentru stricăciunile ce eventual le-ar face în cursul anului.

Tot la intrarea în internat va aduce fiecare elev următoarele alimente de calitate bună pentru întreg anul și anume: 100 (unasută) klgr. grâu, 100 (unasută) klgr. cartofi, 10 (zece) klgr. unsoare, 10 (zece) litre fasole și 50 (cinzeci) ouă, admițându-se în mod excepțional, ca să plătească la intrarea în internat contravaloare acestor alimente după prețul pieței din Caransebeș.

Sunt obligați elevii să mai aducă vestmintele, rufăria și tăcămurile trebuincioase.

Elevii primiți în Institutul teologic diecezan vor fi sprijiniți materialicește în urma subvenției, ce ni-se va ordona din partea Înaltului Guvern.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 10 August 1923.

Episcopul diecezan:

2—2

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Direcțiunea liceului „Traian Doda“ Caransebeș.

Nr. 546/1923.

Înștiințare pentru anul școlar 1923/24.

Examenul de corigență se vor ține în 15 și 17 Septembrie.

Examenul de admitere în cl. I și cele de diferență se vor ține în 15, 17 și 18 Septembrie, mai întâiu în scris, apoi oral.

Examenul de absolvire se vor ține în 18 Septembrie, dar numai curs inferior.

Examenul de admitere cl. I vor da toți elevii, cari cer înscrierea în această clasă. Cererile pentru primire la examen de admitere, cari sunt totodată cereri pentru înscriere, se vor înainta Direcțiunii liceului în zilele de 1—14 Sept. și vor fi ajustate cu certificat de naștere (unul dela oficiul stării civile, altul dela of. parohial), certificat de absolvirea cursului primar (cl. IV) și certificat de revaccinare. Cei ce nu prezintă certificat de naștere (în românește) și certificat școlar, nu vor fi înscriși. Imprimare (formulare) pentru cereri se capătă la Direcțiune cu 1 Leu exemplarul.

Examenul de admitere constă din o probă scrisă la l. română, după dictat, o problemă de aritmetică și o probă de citire din l. română cu spunerea cuprinsului și cu întrebări din gramatică.

Examenul particular și examenul integral ale elevilor, cari au interupt studiul, încep asemenea în Septembrie (scris și oral).

Înscrierile se vor face în 18, 19 și 20 Sept. Elevii de clasa II și a III vor fi înscriși numai în baza unei cereri de înscriere, prezentată în timpul dela 1—14 Sept. și ajustată cu certificat școlar și certificat de naștere (ca la cl. I). Imprimare de cereri se află la Direcțiune cu 1 Leu exemplarul. Elevii cari intră în cl. IV—VIII și cari au fost și anul trecut la acest liceu, se înscriu fără cerere, prezentând certificatele amintite și solvind taxele, sau prezentând cererea de dispensă.

Elevii vor plăti următoarele taxe:

Taxa de frecvență: 50 Lei pentru cursul inferior, 80 Lei pentru cel superior. Suprataxa, care încă nu e fixată, dar va fi minimum 500 Lei (pentru clasele paralele extrabugetare Lei 600). Taxa de membru al Comitetului școlar a părintelui sau a tutorelui va fi probabil de 100 Lei și taxa de baie 40 Lei. Repetenții plătesc taxa de frecvență mărită cu 50%.

Taxele se pot plăti sau în întregime, la înscriere, sau în 3 rate.

Elevii claselor extrabugetare vor plăti taxele *deodată*, la înscriere.

Dispense de taxe. Sunt scutiți de drept de taxele școlare (afară de taxa de baie): orfanii de războiu, copiii membrilor corpului didactic (dacă au cel puțin 2 copii în școalele statului), ai invalizilor de războiu, ai veteranilor militari, ai gradelor inferioare din armată reangajați, dacă sunt promovați și dacă la înscriere prezintă dova despre situația lor de drept.

Pot fi dispensați de taxe și alți elevi merituosi și săraci, dacă au nota la purtare cel puțin „bună“ și nota generală la studii cel puțin „bine“, prezentând la înscriere o cerere în acest senz, ajustată cu certificat oficial de starea materială și familială actuală a părinților și certificat școlar. Vor fi preferiți copiii funcționarilor săraci.

Elevii particulari plătesc următoarele taxe: taxa de înscriere 10 Lei, taxa de frecvență 50 Lei, suprataxa (probabil) 1000 Lei și taxa de membru al Comitetului școlar a părintelui sau tutorelui 100 Lei. Scutirile se dau după aceleași norme ca și la elevii regulați.

Elevii cari se înscriu în cl. V vor declara la înscriere, dacă voiesc să urmeze în secția modernă sau reală.

Anul școlar începe în 21 Septembrie cu Chemarea Sfântului Duh.

Cursurile încep la 22 Septembrie c. oara 8 dimineața. Caransebeș, la 18 August 1923.

1—2

Direcțiunea.

Aviz școlar:

Înscrierile la școala normală (preparandie) din Caransebeș, se vor face în zilele de 17, 18, 19 și 20 Septembrie. Chemarea Duhului Sfânt în 21 Septembrie, iar prelegerile se vor începe în 22 Septembrie 1923.

Examenle particulare vor fi în 17 Septembrie, iar examenle de corigență din toate clasele în 18 Septembrie.

Examenle de admitere pentru elevii din cl. I. vor fi în 19 și 20 Septembrie.

Domnii preoți sunt rugați a comunica elevilor normaliști din comună această schimbare a termenilor de înscriere, publicată în avizele școlare precedente.

Caransebeș, la 28 August 1923.

Diracțiunea.

CONCURSE.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan din 15/28 Iunie 1923 Nr. 1887 B., se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia de cl. III. din comună Gladna-română cu filia Gladnamontană, protopresbiteratul Făgetului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele.

1. Una sesiune parohială, constatătoare din 32 jug.
2. Un plaț intravilan de 800 st. □
3. Stola uzuată.
4. După sesiunea și venitele parohiale alegândul paroh va avea să supoarte toate dările.

În lipsă de casă, alegândul paroh va avea singur să se îngrijească de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post să-și subștearnă recursele lor, conform regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Gladna-română, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Făget.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta biserică din Gladna-română, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual și nici de cum în ziua alegerii.

Gladna-română din ședința comitetului parohial, ținută la 6/19 August 1923.

Pentru comitetul parohial.

Ioan Bumba
președinte.

Petru Balintoni
notar.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* protopresbiter tractual

Nr. 3607 B ex 1923.

Acest concurs se aprobă cu adausul, că pe baza alineatului ultim din § 29 al Regulamentului pentru parohii și pe baza decisului consistorial ddo 3 Martie și respective 12 August 1914 Nr. 3053, ridicat și la valoare de concluz sinodul eparhial cu concluzul Nr. prot. 33 ex 1914, se enunță obligamentul credincioșilor de a presta birul parohial, care este o parte legală a dotației preotești. Caransebeș în 17 August 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

1—3.

Pentru ocuparea postului de *diacon* în orașul **Logoj** să publică concurs cu termen de 30 de zile calculat dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, cu următoarele emolumente:

1. Sesiunea diaconală circa 22 jugere.

2. Venitul stolar uzitat.

3. 3600 Lei anuel pentru propunerea religiuului la școala de băieți și fete din loc și anume pentru 10 ore săptămânal; onorariul acesta se solvește din cassa cultului de-ocamdată, până când statul va da această sumă, când apoi obligământul comunei bisericești încetează.

4. 400 Lei onorar din cassa bisericii, pentru purtarea agendelor notariale ale Comitetului și Sinodului parohial.

5. Onorar de 300 Lei pentru 15 cuvântări bisericești, de fiecare cuvântare 20 Lei.

Recursele să se înainteze cu documentele prescise Oficiului protopresbiteral ortodox român al Logojului.

Recurenții se obligă a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și oratoria bisericească, dovedind că poșed calificația de clasa I.

Dat din Ședința comitetului parohial, ținută la 3/16 August 1923.

2—3.

Dr. George Popovicu
prezident.

George Onae
notar.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popovicu* protopop.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a din Brosceni, protopresbiteratul Oraviței, devenită vacantă prin moartea preotului Petru Alexiu, se escrie concurs cu termen de recurgere 30 zile, socotit dela prima publicare în „Foaia Diecezană.“

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială 30 jug., după carea alegândul paroh va avea să supoarte toate dările.

2. Un intravilan.

3. Stola și venitele uzitate.

4. Birul parohial de fiecare număr 5 (cinci) Lei. În lipsa de casă parohială, alegândul paroh va avea singur să se îngrijească de locuință.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt poștiți a-și subșterne recursele lor, instruate conform Stat. organic și regulamentului pentru parohii — adresate comitetului parohial din Brosceni — Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. din Oravița-montană, precum și a se prezenta în s. biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare, însă nu în ziua de alegere, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare.

Brosceni, din ședința comitetului parohial ținută la 2 Iulie 1923.

1—3

Ilie Ciorei m. p.
paroh și pres. com. par.

Petru Berlogia m. p.
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Virgil Musta* m. p. protopresb ite

Pe baza ordinului consistorial d.ito 5 Decembre 1922 Nr. 4514 B. ex. 1922, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de *paroh* in parohia vacantă de clasa II-a din comuna *Agadici*, protopresbiteratul Oravița-montană.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială constatatoare din 45 jughere pământ arător și fânețe.
2. Un intravilan de 200 st. □
3. Un extravilan de 1400 st. □
4. Birul parohial și stola uzitată.

Ne fiind casă parohială, alesul va avea sa se îngrijească singur de locuință, primind a patra parte dela comuna bis. din chiria anuală până la zidirea casei parohiale.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă recursurile lor, conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral in Oravița-montană.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta in vre-o Duminică ori sârbătoare in sfta biserica, spre a-și arăta desteritatea in cântare și oratorie.

Agadici, din ședința comit. parohial ținută 16/29 Iulie 1923.

1—3

Martin Jicman
președ. comit. paroh.

În conțelegere cu mine: *Virgil Mustă*, protopresbiter.

Nr. 150. exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, in sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. in sensul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, ca in urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 117/1923. efeptuindu-se execuțiunea, la 25 Aprilie 1923, in favorul execvantului Dr. Iacob Déri contra execvatului pentru suma de 2000 Lei și accesorii, mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit in 20000 Lei și anume: 4400 kg. comină de zmeure, se vor vinde prin licitație publică. Deci in urma decisului Nr. 1102/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru incasarea pretensiunei de 2000 Lei — bani capital, după aceasta 5% din 1 Octomvrie 1922 interese și spesele de 692 Lei 40 bani staverite până in prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 7-lea Sept. 1923 la orele 3 p. m. in comuna Caransebeș** la locuința execvatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus, in sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108, se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea in bani gata și in caz necesar și sub prețul de strigare.

Intru cât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, in sensul §-lui 129 a legi LX. din 1881: se va efeptui și in favorul lor.

Caransebeș, la 12 August 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Nr. 181. exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, in sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. in sensul §-lui 19 art. de lege XLI. din 1908 prin aceasta publică, ca in urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 2479/1922 efeptuindu-se execuțiunea, la 23 Iulie 1923, in favorul execvantului Mihail Adam, reprez. prin avocatul Dr. Alexandru Morariu, contra execvatului pentru suma de 7440 Lei și accs, mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit in 10000 Lei și anume: 2 (dou) boi se vor vinde prin licitație publică. Deci in urma decisului Nr. 1962/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș, pentru incasarea pretensiunei de 7440 Lei capital, după aceasta 5% din 21 August 1922 interese și spesele de 2809 Lei 90 bani staverite până in prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 10-lea Septemvrie 1923 la orele 4¹, p. m. in comuna Marga** la locuința execvatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus in sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea in bani gata și in caz necesar și sub prețul de strigare. Intru cât mișcătoarele licitande sau cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației in sensul §-lui 129 a legi LX. din 1881: se va efeptui și in favorul lor.

Caransebeș, la 16 August 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Licitațiune minuendă.

Pe baza incuviințării Ven. Cons. diecezan ort. rom. din Caransebeș Nr. 3496 E. ex 1923 să escrie licitațiune minuendă pentru renovarea bisericii din *Mehadica*, jud. Caraș-Severin, plasa Teregova, cu prețul de esclamar 335.843. 99 Lei.

Licitațiunea se va ținea Duminică la 27. Aug, (9 Sept) 1923 la 3 oare d. m., in localul școalei din *Mehadica*.

Cei ce doresc a întreprinde această lucrare să se prezinte in ziua și ora numită, având a depune vadiu de 10% din prețul de esclamar in bani gata sau hârtii de valoare.

Intreprinzătorul va avea a suportă spesele avute cu planul și specificația speselor in suma de 2300 Lei, apoi spesele pentru contract și timbre, iar spesc de caltorie nu are dreptul de a pretinde.

Comuna bisericăască își rezervă dreptul de a preferi pe acel măestru intreprinzător, in care are mai multa incredere și este mai evalificat.

Contractul incheiat pentru intreprinzător va fi valabil indată după subscriere, iar pentru comuna bisericăască numai după aprobatea Ven. Consistor diecezan.

Planul și specificația de masuri și spesc precum și condițiunile, se pot vedea in orice zi la oficiul parohial din *Mehadica*.

Mehadica in 8.21. August 1923.

2—2

Comitetul parohial.

AVIZ ȘCOLAR.

Părinții sau tutorii cari doresc, ca fiii lor să fie primiți în internatul școlii normale cu 8 clase din Caransebeș să-și înainteze cererile timbrata în regulă și instruite cu documentele necesare până la termenul de 1 Sept. a. c. direcțiunii școlii normale din Caransebeș.

La cerere se vor anexa următoarele acte:

1. Estras de botez, din care să se constate că aspirantul are vârsta între 10—14 ani;

2. Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat.

3. Certificatul de absolvire a patru clase primare.

La înscriere în școala normală inferioară (clasele I—IV) se va plăti ca taxă de înscriere și didactru 90 lei anual, iar în școala normală superioară (clasele V—VIII) 18 lei anual.

Dacă aspirantul pretinde bursă sau semibursă la cerere se vor anexa următoarele acte:

a) Un certificat al perceptorului fiscal respectiv prin care să se arăte amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al aspiranților către stat, județ sau comună. Acest certificat va fi vizat de administrația financiară respectivă.

b) Un certificat al primăriei locale, prin care să se arăte amănunțit numărul copiilor și vrâsta fiecăruia, cum și averea pe care o posedă reprezentantul legal al copilului.

c) Orfanii vor anexa certificatul de deces al părinților

d) Certificatul de naționalitate.

e) Cererile de înscriere la concurs vor fi semnate totdeauna de către reprezentanții legali ai candidaților (tata, mama sau tutorul școlarului) cu arătarea profesiunii și a locuinței subscriitorului.

Elevii înscriși vor fi supuși în luna Septemvrie întâi la examinarea medicală precum și la cercetarea aptitudinii muzicale.

Candidații admiși la cercetarea medicală și cea muzicală vor fi supuși la probe scrise și orale:

Probele scrise vor fi:

a) Din limba română: o pagină dictată, care se va alege din cartea de citire curs primar.

b) Din aritmetică: un exercițiu ușor cu numeri întregi sau zecimale.

Probele orale vor fi:

a) Întrebări asupra limbei române, citire cu voce tare și analiza.

b) Aritmetica (și geometrie) exerciții și teme ușoare.

c) Istoria și geografia țării.

Întrebările se vor face după programa analitică a școlii primare.

Înscrierile se vor face și în celelalte clase întru cât sunt locuri vacante.

Se observă că în școlile normale de băieți vor putea fi admiși deadreptul în clasa II, III și IV elevii de școli normale, liceu și civile cu absolvirea clasei anterioare.

Ce privește acordarea bursei, se va distribui de fiecare clasă câte 15 burse, 15 semiburse, Elevii interniști vor plăti o taxă de întreținere de 4000 Lei anual.

Toți elevii cari locuiesc în internat, vor aduce la intrarea în internat următoarele alimente pentru întreg anul: 100 kgr. grâu, 100 clgr. cartofi, 10 kgr. unsoare, 10 litre fasole, 50 ouă, ori contra valoarea acestora după prețul pieței din Caransebeș.

Sunt obligați se aducă cu sine apoi vesmintele și rufăria necesară anume: 2 rânduri de vesminte 2 perechi de ghete, 4 cămeși de zi, 2 cămeși de noapte 4 pantaloni (izmene), 3 ștergare, 6 batiste, 4 perechi de ciorapi, 2 fețe de pat, 1 plapomă cu 2 învălitoare 1 saltea (sac de paie, 1 învălitoare de pat, 2 perini cu 2 fețe, Perie de dinți, de vestminte și perii de ghete și un piepten. Tăcâmurile necesare; farfuria, lingură cûțit, furculiță, ceașcă

Afară de aceasta fiecare elev e obligat a aduce cu sine și o violină

Considerând, că starea materială a învățătorimii s'a ameliorat, considerând lipsa atât de simțită de învățători, adresăm un apel călduros către On. preoțime și învățătorime a face o propagandă mai întinsă pentru impopulară școlii noastre normale.

Interese mari naționale pretind ca Severinul să nu fie lipsit de acest institut, care are la activul său pagini atât de mărețe.

Caransebeș, la 15 August 1923.

ILIE ORZESCU

Directorul școlii normale.

3—3

O casă

de vânzare

Str. Traian Doda

Nr. 401

Informațiuni la proprietar în casă.

Aduc la cunoștința On. Public, că mi-am deschis în **CARANSEBEȘ, Strada Ovid No. 583.**

**UN ATELIER PENTRU
PICTURI BISERICESTI,
TOT FELUL DE ICOANE, PRAPURI,
RĂPIZI ȘI ORICE MOBILE BISERICESTI**

Primesc comande de **ORICE MOBILE DE CASĂ,**
cu motive **Naționale Române.**

IOAN BALEANU, pictor.